

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Інститут педагогіки НАПН України
Факультет іноземної філології
За підтримки Британської Ради в Україні

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

Частина II

Умань 2019

Редакційна колегія:

Безлюдний Олександр Іванович	Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Колядя Наталія Миколаївна	Проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор
Бріт Надія Михайлівна	Директор Регіонального центру навчання іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, професор кафедри англійської мови та методики її навчання, Заслужений працівник освіти України
Постоленко Ірина Сергіївна	Декан факультету іноземної філології, кандидат педагогічних наук, доцент
Заболотна Оксана Адольфівна	Завідувач Лабораторії педагогічної компаративістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор

Відповідальна за випуск:

Загоруйко Людмила Олексіївна кандидат педагогічних наук, доцент

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність вміщених у збірнику матеріалів

Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст : матеріали міжн. науково-практ. конф., 18-19 квітня 2019 р. м. Умань. – Умань : «Візаві», 2019 – Ч. 2. – 154 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню проблем, які обговорювалися на II міжнародній науково-практичній конференції «**Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст**», зокрема: інновації в сучасній середній освіті; інновації у вищій школі; іноземні мови в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу тощо.

Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

ЗМІСТ

Передмова	.....	7
Олег Комар	ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ВЕБ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	8
Тетяна Комісаренко	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ КАРТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	10
Інна Кононенко	ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	13
Анна Кришко, Ганна Долінська	ПРИНЦИП КООПЕРАЦІЇ В РАМКАХ ТЕОРІЇ УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	16
Наталія Лавриченко	ЛІНГВІСТИЧНА ОБДАРОВАНІСТЬ ТА ЇЇ ПРОЯВИ	19
Інна Лаухіна, Ольга Побережник Liudmyla Lysenko	МЕТОНИМІЧНІ ПЕРЕНЕСЕННЯ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ DEVELOPING SPELLING TECHNIQUES AS AN EFFECTIVE TOOL IN LANGUAGE TEACHING	22 26
Віктор Литвиненко	СУЧАСНІ ВИМОГИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	30
Олена Локшина	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ: ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСФОРМАЦІЮ СУТНОСТІ	33
Людмила Люшнівська	ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК МЕТОД УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	35
Світлана Максимчук- Макаренко	УЧАСТЬ ГЛУХІВСЬКОГО НПУ ІМ. О. ДОВЖЕНКА У МІЖНАРОДНОМУ ГРАНТОВОМУ ПРОЕКТІ «РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ІНТЕГРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ» ПРОГРАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЕРАЗМУС+, НАПРЯМОК «ЖАН МОНЕ»	38
Євген Мамчур	МОВНА ОСОБИСТІТЬ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	41
Вадим Мартинюк	ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	44
Наталія Мастилко	ВТОРИННА НОМІНАЦІЯ І МОВНА КАРТИНА СВІТУ	47

Наталія Мельник	МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ – НЕВІД’ЄМНА ЧАСТИНА СУЧАСНОЇ МОВИ НІМЕЦЬКОЇ МОЛОДІ	50
Ніна Нікольська	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСВІТИ	53
Natalia Ohorodnyk Viktoriia Pavlyuk	REFORMATTING THE MARITIME ENGLISH SYLLABUS STRATEGIES OF FOREIGN LANGUAGES TEACHING FOR PRE-SCHOOLERS	57 59
Ілона Палагута	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	62
Алла Паладьєва	ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	65
Лариса Пасічник	ЦЕНТРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ ЯК ОСЕРЕДКИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ	67
Оксана Першукова	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ КОРИСТУВАЧІВ ГЛОБАЛЬНОЮ АНГЛІЙСЬКОЮ	69
Анна Підгаєцька	ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УПРАВЛІНСЬКОЇ СТРУКТУРИ КАНАДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ МАКГІЛЛ ТА УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ УДПУ ІМ. ПАВЛА ТИЧИНИ	73
Євген Плотніков	ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛІВ: ГОТОВНІСТЬ ОСВІТЯН ДО НОВИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	77
Тетяна Погорєлова	СУЧАСНА ПАРАДИГМА ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»	80
Тетяна Пономаренко	МОДЕРАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	83
Ірина Постоленко	БРИТАНСЬКИЙ ШКІЛЬНИЙ КУРИКУЛУМ ТА ЙОГО ТИПИ	87
Геннадій Прокоф’єв	ІРОНІЯ ТА СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ: ПОДВОЄННЯ КОДУ	90
Yevheia Protzko, Yana Bondaruk Олександр Реєнт	ENTREPRENEUR OR TEACHERPRENEUR? ДІАХРОНІЧНИЙ ТА СИНХРОНІЧНИЙ ПІДХОДИ У ВИВЧЕННІ ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	92 94

Оксана Рогульська	ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄТАЦІЙ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ	97
Ольга Свиридюк	ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД ПОЛЬЩІ	101
Світлана Слупіцька	АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНШОМОВНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	105
Lina Smirnova	BILINGUAL EDUCATION IN THE CONTEXT OF GOBALIZATION AND MODERNIZATION OF THE MODERN WORLD	108
Марія Сотська	ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ СІНГАПУРУ	112
Наталія Ставчук	ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ	114
Наталія Станіславчук	ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ТА СУТНОСТІ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	116
Olha Sushkevych	COMMUNICATION IN SOCIAL MEDIA: LEARNING OPPORTUNITIES AND PROBLEMS	118
Марія Тименко	ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ	121
Ірина Угніч	FAITHFULNESS OF TECHNICAL TEXT TRANSLATION	123
Таміла Філіппович	МЕТОДИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАСТОСУВАННЯ АВТЕНТИЧНОГО ПІСЕННОГО МАТЕРІАЛУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	125
Iryna Kholod	INTERCULTURAL COMPETENCE DEVELOPMENT IN LEARNING ENVIRONMENT	128
Надія Чабанович	НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА ЛІКАРІВ У КРАЇНАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	131
Zhanna Chernyakova	INNOVATION SYSTEM OF HIGHER EDUCATION: FOREIGN APPROACHES TO THE DEFINITION OF THE NOTION	132
Світлана Шандрук	ПІЗНАВАЛЬНІ БАР'ЄРИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	135
Марина Шемуда	СИНКВЕЙН ЯК ПРИЙОМ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	138
Анастасія Шиманська	ПІСНЯ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	141

Оксана Шпарик	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ	144
Наталія Шульга	МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ З ЕТНІЧНИХ МЕНШИН	146
Світлана Шумаєва	ПІДТРИМКА ТА БЕЗПЕРЕРВНЕ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ	149
Ірина Щербань	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	151

Наталія Станіславчук,
аспірантка,
Рівненський державний гуманітарний університет
(м. Рівне, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ТА СУТНОСТІ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

На сучасному етапі розвитку української освіти актуалізується значна проблема формування висококваліфікованих майбутніх вчителів іноземної мови, які досвідчено володіли б етичною компетентністю. Поняття етики, етичної культури, етичної компетентності розглядалася у працях філософів та науковців, таких як Р. Апресяна, О. Дрогобицького, А. Титаренка, Дж.-Е. Мура Л. Хоружі та ін..

Проаналізувавши науково-педагогічну літературу з'ясовано, що поняття «компетентність» розглядається як здатність застосовувати ефективно й творчо знання та вміння в міжособистісних відносинах – ситуаціях, що передбачають взаємодію з іншими людьми в соціальному контексті так само, як і в професійних ситуаціях [1].

Для трактування сутності етичної компетентності Є. В. Бондаревська апелює до поняття «педагогічна культура». На її думку педагогічна культура є «динамічною системою педагогічних цінностей, способів діяльності та професійної діяльності вчителя» [2]. Л. Хоружа позиціонує етичну компетентність як «взаємодіюче, взаємопроникаюче утворення змістового, особистісного та діяльнісного характеру, яке можна подати як систему взаємопов'язаних між собою компонентів: змістового (когнітивного, особистісного і операціонально-процесуального» [5, с. 89]. Розглядаючи суть етичної компетентності сучасного вчителя, Л. Хоружа визначила певні здатності майбутнього вчителя, які можуть бути прикладом етичної компетентності. Основними є наступні: усвідомлення гуманістичних цінностей, інваріантного характеру норм, принципів педагогічної етики; реалізація у професійній поведінці стратегії та тактики етично адекватного спілкування з учасниками навчально-виховного процесу; здійснення етичної рефлексії [6]. Орієнтуючись на попередні твердження етична компетентність майбутнього вчителя іноземної мови є процесом, складовими якого є педагогічна діяльність, педагогічне спілкування, особистісні морально-етичні якості та результат – рівень етичного розвитку студентів.

У структурі етичної компетентності можна виділити такі компоненти, як когнітивний (систему знань про сутність, структуру, особливості взаємодії, знання про стилі спілкування; фонове знання, тобто загальнокультурна компетентність; творче мислення);

поведінковий (загальні та специфічні вміння, що дозволяють успішно керувати ситуацією взаємодії, застосовувати конструктивні стратегії поведінки у конфліктних ситуаціях; експресивні вміння; перцептивно-рефлексивні вміння); мотиваційний (розширення простору соціальних інтересів, спрямованість на взаємодію, високий рівень домагань та потреби у спілкуванні, готовність до прояву етичної компетентності, відповідальність); емоційний компонент (гуманістична установка на взаємодію, готовність вступати з іншою людиною в особистісні, діалогічні взаємини, високий рівень емпатії та рефлексії) [4].

Враховуючи різні думки науковців, Л. Хоружа [5 с. 113] в монографії «Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика», окреслюючи складові етичної компетентності вчителів визначає три її складові: змістову (когнітивну), особистісну та операційно-процесуальну. О. Грінвальд [3, с. 13], досліджуючи соціально-етичну компетентність студентів ВНЗ зазначає таку структуру компетентності: теоретичний аспект (знання етичних основ професійної діяльності); практичний аспект (уміння та навички виконання професійної діяльності, що відповідають нормам та вимогам професійної етики, службового етикету); індивідуальний аспект (рефлексивні уміння, мотиваційно-ціннісні орієнтації та морально-вольові якості).

Етична компетентність майбутнього вчителя іноземної мови – це відпрацьована до автоматизму поведінка в співвіднесенні з етичними стандартами. Це здатність мінімізувати моральні ризики, діяти не «втрачаючи обличчя», приймати управлінські рішення високої міри етичності та володіти особистими та професійними цінностями. Етично компетентний майбутній вчитель іноземної мови повинен зберігати етичні стандарти в складних умовах.

Таким чином, структуру етичної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови можна подати у вигляді сукупності чотирьох основних компонентів:

1) мотиваційно-ціннісного - включає усвідомлення майбутнім вчителем іноземної мови важливості мотиваційно-ціннісних аспектів своєї професійної діяльності. Професійно-мотиваційна сфера особистості включає два основних компоненти: зовнішню та внутрішню мотивацію. Зовнішня мотивація являє собою усвідомлення майбутнім вчителем іноземної мови ролі етичної компетентності. Внутрішня мотивація включає: пізнавальний інтерес, заснований на інтересі студентів до змісту майбутньої професійної діяльності, процес пізнавальних дій; мотиви досягнення;

2) когнітивний компонент - охоплює сферу формування моральної свідомості особистості майбутнього вчителя іноземної мови через систему етичних знань для сприйняття значення і змісту цінностей, зразків, принципів поведінки та спілкування. Когнітивний компонент етичної компетентності майбутніх вчителів іноземної мови

забезпечує засвоєння знань про цінності, про моральні норми, направляючи майбутню діяльність на дотримання етичних професійних норм;

3) діяльнісний компонент проявляється в сформованості в студентів умінь до здійснення педагогічної діяльності на основі професійної етики, налагоджувати комунікативні контакти з урахуванням ділової етики і культури професійного спілкування;

4) особистісний компонент передбачає сформованість в студентів морально-особистісних якостей і якостей, необхідних для успішної професійної діяльності: організованості, активності, інтелектуальної мобільності, комунікабельності, емоційної стійкості, емпатії, толерантності, рефлексії, прагнення до самоаналізу і самовдосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Баловсяк Н. Інформаційна компетентність фахівця. Педагогіка і психологія проф.освіти. 2004. № 5. С. 21-28.
2. Бондаревская Е. В. Гуманистическая парадигма личностно ориентированного образования. Педагогика. 1997. № 4. С. 19–24.
3. Гринвальд О. Н. Формирование социально-этической компетентности будущих специалистов в воспитательном процессе вуза : автореф. дис. На соискание науч. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / О. Н. Гринвальд. – Кемерово, 2011. – 23 с.
4. Султанова Н.В. Педагогічні аспекти формування етичної компетентності майбутнього педагога. Педагогічний альманах. – 2010. – Випуск 6. С.155-159.
5. Хоружа Л. Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів : теорія і практика : монографія. – К. – Ін-т педагогіки АПН України, 2003. – 319 с.
6. Хоружа Л. Етична компетентність сучасного вчителя. Директор школи. Україна : Науково-методичний журнал [Учр. : Издательство «Плеяды»]. К., 2008. № 3. С. 37-44.

Olha Sushkevych,
PhD, Associate professor,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
(Uman, Ukraine)

COMMUNICATION IN SOCIAL MEDIA: LEARNING OPPORTUNITIES AND PROBLEMS

Communication and learning are among fundamental needs of people and a source of social capital, it outlines peoples' roles and boundaries in a society. Nowadays, social media occupy a primary position as a means of